

◆ Yhteiskunnan pitäisi vapaaehtoisesti elättää kalastusprofessorit. Taisi Kuikka unohtaa. Kotitarve.

YLÄNURKKA

Voimaa vapaaehtoisuudesta!

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERI SIRKKA-LIISA ANTILA uskoo että norpan vapaaehtoinen suojelu on tehokkaampaa kuin verkkokalastuskiellon käyttö. Norppakannalla menee tällä hetkellä huonosti, ja asiantuntijoiden mukaan olisi välttämätöntä pienentää verkkokouluisuutta, mikä onkin käytännössä ainoa norppakantaan vaikuttava tekijä johon ihminen pystyy vaikuttamaan.

Antilan usko vapaaehtoisuuden voimaan on liikuttavaa. Hän näyttää uskovan, että Saimaan vapaa-ajan kalastajat ovat kaikkien vuosien jälkeen saaneet äkillisen herätyksen ja ryhtyvät kuuttien suojeluun. Television haastateluisissa esiin tullut norppakielteisyys käännytetään myönteisyydeksi juuri kuluvan vuoden kampanjalla, vaikkei se aiemmin olekaan vielä onnistunut.

ON MIELENKIINTOISTA arvioida, missä kaikkialla muualla samanlainen vapaaehtoinen toiminta olisi paljon tehokkaampaa kuin pakon käyttö. Hallitus voisi levittää aatetta ainakin koulumaailmaan, missä 14-vuotiailta pojankolttiaisilta voitaisiin aina opettajan ja vanhempien toimesta viikon alussa kysyä, huvittako tulla kouluun ja jos ei, niin milloin kouluun tulo voisi ehkä seuraavan kerran tulla kysymykseen? Tämä lisäisi Antilan teorian mukaisesti kouluinnostusta niin paljon, ettei poissaoloja olisi enää lainkaan.

Toinen hyvä sovelluskohde olisi tietysti armeija. Siellä voitaisiin siirtyä täysin vapaaehtoiisiin päätöksiin siitä, kuka nuorista miehistä haluaa lahjoittaa puolen vuoden vuoden palkkansa valtiolle, ja samalla kouluttautua tappamaan ja valmistautua tulemaan tapetuksi. Jos jotakuta armeijaan erehtynyttä alkaisi harmittaa metsissä juoksentelu, niin sitten voisi ilmoittaa aamulla vääpelillä, että lähdenpä tästä vapaaehtoiselle kolmen viikon lomalle.

Tehokkaimmillaan vapaaehtoisuus olisi varmasti silloin, jos armeijaa oikeasti tarvittaisiin. Sitten, kun pitäisi hyökätä luotien vinkuessa ympärillä, voitaisiin lähettää vain vapaaehtoiset sotilaat kuulamylläkkää vastaan. Varmasti hyökkääjiä olisi enemmän ja innostus kovempaa kuin siinä tapauksessa että ikävästi määrättäisiin.

Liikennekuolemat ovat edelleen Suomessa suuri ongelma, ja nopeuksia olisi pystyttävä pudottamaan. Anttiloitu

ratkaisumalli olisi tietysti se, että pakon sijasta nopeusrajoitukset olisivat täysin vapaaehtoisia. Tämä tietysti saat-taisi pudottaa nopeudet moottoriteillä niin alhaisiksi, että autoihin jouduttaisiin asentamaan uusia ryömintävaihteita. Varovaisuutta pitäisi siis noudattaa, ettei kansantaloudelle aiheuteta kohtuuttomia kuluja kaiken kansan ollessa vapaaehtoisesti kävelyvauhtia etenevissä autoissa tien päällä.

Tehokkaimmillaan täysi vapaaehtoisuus olisi varmasti valtionverotuksessa. Veronmaksaja voisi aina palkanmaksun yhteydessä rastiittaa vaihtoehdon, kuinka suuren osan palkasta haluaa juuri tässä kuussa lahjoittaa verottajalle. Vapaaehtoisuuden aiheuttama verohyöky olisi varmasti niin hurja, että Suomen valtio pääsisi kertalaakilla eroon veloistaan.

VAKAVASTI PUHUEN, hallitukselle ja eduskunnalle on annettu valtaa, jotta ne pystyisivät ratkaisemaan ongelmia, joissa yksilön etu ja koko kansan etu eivät toteudu samalla tavalla. Mitä varmempia halutaan olla lopputuloksesta, sitä kovempia keinoja käytetään.

Lisäksi meillä on lukuisia joukko kalatalouden virkamiehiä, joita voidaan hyödyntää kalastuskieltojen noudattamisen valvonnassa. Hallinnonkin on osoitettava käytännön toimenpitein olemassaolonsa oikeutus, pelkkä paperin siirtäminen ei vielä muuta luonnossa tai veronmaksajien elämässä mitään.

Suomella on yksi ainoa nisäkäslaji, jonka tulevaisuudesta olemme yksin vastuussa. Emme yksinkertaisesti voi lähteä testaamaan sitä, millaisia mielikuvituksellisia säätelytapoja voimme kehittää. Meidän on pelattava varman päälle. Ainakin toistaiseksi suomalaiset ovat olleet niin lainkuuliaisia, että laadittuja lakeja ja asetuksia noudatetaan hyvin.

Tshernobyliässä testattiin aikanaan, mitä kone kestää. Ei se sitten kestänyt.

SAKARI KUIKKA

Kirjoittaja on Merikotkassa työskentelevä Helsingin yliopiston kalastusbiologian professori.

